

Wybrane zagadnienia zespołów sprzężonych z zaburzeniami ze spektrum autyzmu - opis przedmiotu

Informacje ogólne	
Nazwa przedmiotu	Wybrane zagadnienia zespołów sprzężonych z zaburzeniami ze spektrum autyzmu
Kod przedmiotu	05.6-WP-PSSM-WZSA
Wydział	Wydział Nauk Społecznych
Kierunek	Pedagogika specjalna
Profil	ogólnoakademicki
Rodzaj studiów	jednolite magisterskie
Semestr rozpoczęcia	semestr zimowy 2022/2023

Informacje o przedmiocie	
Semestr	7
Liczba punktów ECTS do zdobycia	4
Typ przedmiotu	obowiązkowy
Język nauczania	polski
Sylabus opracował	dr hab. Małgorzata Czerwińska, prof. UZ

Formy zajęć					
Forma zajęć	Liczba godzin w semestrze (stacjonarne)	Liczba godzin w tygodniu (stacjonarne)	Liczba godzin w semestrze (niestacjonarne)	Liczba godzin w tygodniu (niestacjonarne)	Forma zaliczenia
Ćwiczenia	15	1	9	0,6	Zaliczenie na ocenę
Wykład	15	1	9	0,6	Egzamin

Cel przedmiotu

Cel przedmiotu

1. Opanowanie przez studenta wybranych zagadnień zespołów sprzężonych z zaburzeniami ze spektrum autyzmu (etiologia, klasyfikacja, obraz kliniczny wybranych zespołów, edukacja i rehabilitacja osób z niepełnosprawnością sprzężoną (zespoły sprzężone z zaburzeniami ze spektrum autyzmu) – medyczne, pedagogiczne, psychologiczne koncepcje interwencji).
2. Ukształtowanie umiejętności analizowania aspektów edukacji i rehabilitacji osób z niepełnosprawnością sprzężoną (zespoły sprzężone z zaburzeniami ze spektrum autyzmu), określania etiologii zespołów sprzężonych z zaburzeniami ze spektrum autyzmu, prezentowania obrazów klinicznych zespołów chorobowych, w tym genowych i chromosomowych, związanych z zaburzeniami ze spektrum autyzmu, analizowania i wykorzystywania współczesnych koncepcji interwencji i rehabilitacji (medycznej, pedagogicznej, psychologicznej).
3. Uwrażliwianie studentów na potrzeby osób z zespołami sprzężonymi z zaburzeniami ze spektrum autyzmu.

Wymagania wstępne

Podstawowa wiedza z zakresu niepełnosprawności człowieka, w tym z zakresu niepełnosprawności intelektualnej, niepełnosprawności sprzężonej i z zakresu zaburzeń ze spektrum autyzmu - pozyskana w dotychczasowym przebiegu studiów.

Zakres tematyczny

Wykłady:

1. Autyzm, zaburzenia ze spektrum autyzmu (ASD), niepełnosprawność intelektualna, niepełnosprawność sprzężona – różnicowanie terminologiczne, definicyjne (ujęcie: medyczne, pedagogiczne, psychologiczne/neuropsychologiczne, prawne).
2. Zaburzenia ze spektrum autyzmu, niepełnosprawność intelektualna, niepełnosprawność sprzężona w medycznych klasyfikacjach nozologicznych (ICD, DSM) i klasyfikacji funkcjonalnej (ICF).
3. Etiologia, klasyfikacja, diagnozowanie ASD i zespołów sprzężonych z zaburzeniami ze spektrum autyzmu. Diagnoza różnicowa.
4. Kierunki, specyfika, metody oddziaływań terapeutycznych wobec dzieci z zespołami sprzężonymi z zaburzeniami ze spektrum autyzmu.
5. Dzieci z zespołami sprzężonymi z zaburzeniami ze spektrum autyzmu w systemie edukacji. Możliwości, ograniczenia, uwarunkowania.
6. Dzieci z zespołami sprzężonymi z zaburzeniami ze spektrum autyzmu w rodzinie. Funkcje rodziny i specyfika ich wypełniania. Praca z rodzicami lub opiekunami. Wsparcie terapeutyczne i wychowawcze oraz pomoc psychospołeczna.
7. System wsparcia instytucjonalnego i pozainstytucjonalnego dzieci z zespołami sprzężonymi z zaburzeniami ze spektrum autyzmu i ich rodzin w Polsce i na świecie.

Ćwiczenia:

1. Całościowe zaburzenia rozwoju - np.: autyzm wczesnodziecięcy, zespół Retta, dziecięce zaburzenie dezintegracyjne, zaburzenie hiperkinetyczne z towarzyszącym upośledzeniem umysłowym i ruchami stereotypowymi) – symptomatyka a zespoły sprzężone.

2. Specyfika zaburzeń warunkowanych genetycznie - np.: zespół Downa, zespół łamliwego chromosomu X, stwardnienie guzowe.

3. Zaburzenia neurologiczne - np.: epilepsja (zespół Westa, zespół Lenoxa), mózgowe porażenie dziecięce, afazja, ADHD.

4. Stany po infekcjach okresu prenatalnego - np.: embriopatia poróżyczkowa, wrodzone zakażenie wirusem cytomegalii, objawowa toksoplazmoza wrodzona.

5. Choroby metaboliczne - np.: fenyloketonuria, galaktozemia, mukopolisacharydoza, zespół Taya-Sachsa.

6. Niepełnosprawność sensoryczna (wzroku, słuchu, głuchoślepotą) a zaburzenia ze spektrum autyzmu.
1. Zasady i metody stymulacji rozwoju dzieci z zespołami sprzężonymi z zaburzeniami ze spektrum autyzmu: komunikacja, terapia indywidualna, samodzielne jedzenie i kontrola potrzeb fizjologicznych, zajęcia w grupie; specyfika wybranych ćwiczeń: komunikacyjne, manipulacyjne, koordynacji wzrokowo-ruchowej, ćwiczenia z wykorzystaniem wzroku, ćwiczenia z wykorzystaniem słuchu.

Metody kształcenia

Wykłady: wykład konwencjonalny, wykład konwersatoryjny, wykład z prezentacją

Ćwiczenia: analiza tekstu z dyskusją, praca w grupach, metoda projektu.

Efekty uczenia się i metody weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się

Opis efektu	Symbole efektów	Metody weryfikacji	Forma zajęć
E.1A.U1. Student analizuje medyczne podstawy zaburzeń ze spektrum autyzmu; analizuje anatomię i fizjologię układu nerwowego w kontekście deficytów i nieprawidłowości rozwojowych w zaburzeniach ze spektrum autyzmu; analizuje zaburzenia genetyczne i niepełnosprawności sprzężone; określa choroby wieku dziecięcego i wybrane problemy medyczne dotyczące dzieci z zaburzeniami ze spektrum autyzmu, w tym zagadnienia diety, suplementacji i farmakoterapii; opisuje kryteria diagnostyczne zaburzeń ze spektrum autyzmu, uwarunkowania i epidemiologię; określa i analizuje zaburzenia autystyczne w medycznych klasyfikacjach nozologicznych (ICD, DSM) i klasyfikacji funkcjonalnej (ICF); określa diagnozę różnicową - autystyczne spektrum zaburzeń w kontekście uszkodzenia słuchu, zaburzenia rozwoju intelektualnego oraz innych zaburzeń i niepełnosprawności.	• PS_U-06	• kolokwium • obserwacja i ocena aktywności na zajęciach • obserwacje i ocena umiejętności praktycznych studenta • przygotowanie projektu	• Wykład • Ćwiczenia
E.1A.K2. Student jest przekonany do wykorzystania zdobytej wiedzy do analizy zdarzeń pedagogicznych.	• PS_K-03	• aktywność w trakcie zajęć • dyskusja	• Wykład • Ćwiczenia
E.1A.W2. Student opisujepsychologiczno-pedagogiczne podstawy wiedzy o zaburzeniach ze spektrum autyzmu i działaniach profilaktyczno-wspomagających; podstawy neuropsychologii; zagadnienie zaburzeń ze spektrum autyzmu w kontekście innych zaburzeń neurorozwoj owych, w tym afazji, mózgowego porażenia dziecięcego i ADHD; charakterystykę psychologiczną osób z zaburzeniami ze spektrum autyzmu w różnych okresach rozwojowych; wczesne symptomy autyzmu; znaczenie środowiska fizycznego, stymulacji i integracji sensorycznej w autyzmie; specyfikę funkcjonowania poznawczego, emocjonalnego i społecznego w zaburzeniach ze spektrum autyzmu; zagadnienie mowy, języka i komunikacji osób z zaburzeniami ze spektrum autyzmu; zasady diagnozy psychopedagogicznej uczniów z zaburzeniami ze spektrum autyzmu, w tym profile funkcjonalne; metody i narzędzia diagnostyczne, ze szczególnym uwzględnieniem międzynarodowego „złotego standardu diagnostycznego” ADI-R (Autism Diagnostic Interview-Revised) i ADOS (Autism Diagnostic Obsevation Schedule); metody komunikacji wspomagającej i alternatywnej (AAC); rolę komputera, mediów i nowych technologii w terapii osób z zaburzeniami ze spektrum autyzmu; metody psychologiczno-pedagogiczne stosowane w terapii autyzmu w kontekście praktyki opartej na dowodach (evidence base practice), w tym ESDM (The Early Start Denver Model); zasady korekcji zachowań i metody rozwiązywania problemów wychowawczych u dzieci lub uczniów z zaburzeniami ze spektrum autyzmu; różne podejścia do edukacji i terapii dzieci lub uczniów z zaburzeniami ze spektrum autyzmu, w tym modele edukacyjno-terapeutyczne, wybrane metody i formy pracy i terapii; zagadnienia pracy z rodzicami lub opiekunami dziecka lub ucznia z zaburzeniami ze spektrum autyzmu, wsparcia terapeutycznego i pomocy psychospołecznej rodzinie, wsparcia osoby z zaburzeniami ze spektrum autyzmu w dorosłym życiu; problematykę zatrudnienia dorosłych osób z zaburzeniami ze spektrum autyzmu.	• PS_W-04	• bieżąca kontrola na zajęciach • egzamin - ustny, opisowy, testowy i inne • kolokwium • obserwacja i ocena aktywności na zajęciach • odpowiedź ustna	• Wykład • Ćwiczenia

Opis efektu	Symbole efektów	Metody weryfikacji	Forma zajęć
E.1A.U2. Student analizuje psychologiczno-pedagogiczne podstawy wiedzy o zaburzeniach ze spektrum autyzmu i działaniach profilaktyczno-wspomagających; analizuje podstawy neuropsychologii; określa zaburzenia ze spektrum autyzmu i inne zaburzenia neurorozwojowe, w tym afazję, mózgowe porażenie dziecięce i ADHD; dokonuje charakterystyki psychologicznej osób z zaburzeniami ze spektrum autyzmu w różnych okresach rozwojowych; rozpoznaje wczesne symptomy autyzmu; określa środowisko fizyczne, stymulację i integrację sensoryczną w autyzmie; analizuje specyfikę funkcjonowania poznawczego, emocjonalnego i społecznego w zaburzeniach ze spektrum autyzmu; analizuje mowę, język i komunikację osób z zaburzeniami ze spektrum autyzmu; realizuje diagnozę psychopedagogiczną uczniów z zaburzeniami ze spektrum autyzmu, w tym profile funkcjonalne; stosuje metody i narzędzia diagnostyczne, ze szczególnym uwzględnieniem międzynarodowego „złotego standardu diagnostycznego” ADI-R (Autism Diagnostic Interview-Revised) i ADOS (Autism Diagnostic Observation Schedule); stosuje metody komunikacji wspomagającej i alternatywnej (AAC); określa rolę komputera, mediów i nowych technologii w terapii osób z zaburzeniami ze spektrum autyzmu; analizuje metody psychologiczno-pedagogiczne stosowane w terapii autyzmu w kontekście praktyki opartej na dowodach (evidence base practice), w tym ESDM (The Early Start Denver Model); rozwiązuje problemy wychowawcze i stosuje korekcję zachowania u dzieci lub uczniów z zaburzeniami ze spektrum autyzmu oraz prezentuje różne podejścia do edukacji i terapii tych dzieci i uczniów; opisuje modele edukacyjno-terapeutyczne, wybrane metody i formy pracy i terapii; planuje i realizuje pracę z rodzicami lub opiekunami dziecka lub ucznia z zaburzeniami ze spektrum autyzmu, wsparcie terapeutyczne i pomoc psychospołeczną rodzinie; określa i realizuje wsparcie osoby z zaburzeniami ze spektrum autyzmu w dorosłym życiu oraz określa problemy zatrudnienia tych osób.	• PS_U-06	• bieżąca kontrola na zajęciach • dyskusja • obserwacje i ocena umiejętności praktycznych studenta • przygotowanie projektu	• Wykład • Ćwiczenia
E.1A.W1. Student opisuje medyczne podstawy zaburzeń ze spektrum autyzmu; anatomię i fizjologię układu nerwowego w kontekście deficytów i nieprawidłowości rozwojowych w spektrum autyzmu oraz psychospołeczne uwarunkowania funkcjonowania osób z zaburzeniami ze spektrum autyzmu; zagadnienia zaburzeń genetycznych i niepełnosprawności sprzężonych; choroby wieku dziecięcego i wybrane problemy medyczne dotyczące dzieci z zaburzeniami ze spektrum autyzmu, w tym diety, suplementację, farmakoterapię; kryteria diagnostyczne zaburzeń ze spektrum autyzmu, ich uwarunkowania i epidemiologię; miejsce zaburzeń autystycznych w medycznych klasyfikacjach nozologicznych (ICD, DSM) i klasyfikacji funkcjonalnej (ICF); zasady diagnozy różnicowej; zagadnienie autystycznego spektrum zaburzeń w kontekście uszkodzenia słuchu, zaburzenia rozwoju intelektualnego oraz innych zaburzeń i niepełnosprawności; funkcjonowanie szkolne uczniów z zaburzeniami ze spektrum autyzmu i jego uwarunkowania.	• PS_W-04	• bieżąca kontrola na zajęciach • egzamin - ustny, opisowy, testowy i inne • kolokwium	• Wykład • Ćwiczenia

Warunki zaliczenia

Wykłady: egzamin ustny z tematyki wykładów.

Ćwiczenia: oceny z:

1) Opracowania projektu. Kryteria oceny projektu od 2 do 5 za: a) poprawność merytoryczną, b) poprawność metodyczną, c) staranność techniczną (redakcyjną), c) atrakcyjność prezentacji projektu;

2) Kolokwium z treści wykładów i ćwiczeń: kryteria ocen: niedostateczny (0-50%); dostateczny (51-60%), dostateczny plus (61-70%); dobry (71-80%); dobry plus (81-90%); bardzo dobry (91-100%).

Ocena z przedmiotu:

Warunkiem zaliczenia przedmiotu jest zaliczenie wykładów i ćwiczeń. Oceną końcową jest średnia arytmetyczna ocen z wykładów i ćwiczeń.

Dopuszczalna liczba nieobecności - 3; wymagane zgłoszenie się na konsultacje.

Literatura podstawowa

1. Pisula E.: *Autyzm – przyczyny, symptomy, terapia*, Gdańsk 2010.

2. *Rehabilitacja i edukacja osób z niepełnosprawnością wielozakresową*, red. K. Ćwirynkało, Cz. Kosakowski, Toruń 2012.

3. *Uczniowie z chorobami przewlekłymi: jak wspierać ich rozwój, zdrowie i edukację*, red. B. Woynarowska, Warszawa 2010.

4. Wolff M., Bridges B., Denczek T., *The Complexity of Autism Spectrum Disorders*, Boca Raton, FL: Routledge 2018. Print.

5. *Wspomaganie rozwoju i rehabilitacja dzieci z genetycznie uwarunkowanymi zespołami zaburzeń*, red. W. Dykcik, A. Twardowski, Poznań 2004.

Literatura uzupełniająca

1. *Autyzm - epidemiologia, diagnoza i terapia*, red. T. Pietras, A. Witusik, P. Gałęcki, Wrocław 2010.

2. *Autyzm i rodzina*, red. A. Prokopiak, Z. Palak, Lublin 2017.

3. *Dziecko z porażeniem mózgowym. Przewodnik dla rodziców i opiekunów*, red. M. Synder, Częstochowa 2002.

4. *Zespół Downa - postępy w leczeniu, rehabilitacji i edukacji*, red. J. Patkiewicz, Wrocław 2008.

Uwagi

Zmodyfikowane przez dr hab. Małgorzata Czerwińska, prof. UZ (ostatnia modyfikacja: 28-04-2022 16:39)

Wygenerowano automatycznie z systemu SylabUZ